

**UCHWAŁA NR XXVI/199/26
RADY MIASTA ŚWIDWIN**

z dnia 26 marca 2026 r.

w sprawie przyjęcia Polityki Senioralnej Miasta Świdwin na lata 2026 – 2030.

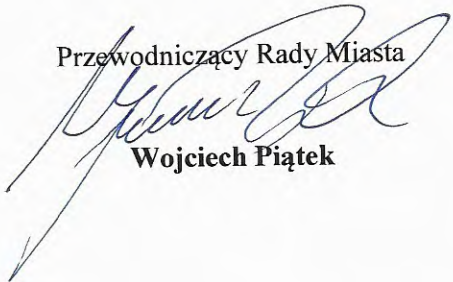
Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 16a oraz art. 18 ust. 1 i ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1153 ze zm.) oraz art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 z późn. zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Politykę Senioralną Miasta Świdwin na lata 2026 – 2030, stanowiącą załącznik do uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta Świdwin.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Wojciech Piątek

Projekt uchwały zgodny jest
z przepisami prawa

Andrzej Czerniec

ADWOKAT

Załącznik do uchwały nr XXVI/199/26
Rady Miasta Świdwin
z dnia 26 marca 2026 r.

POLITYKA SENIORALNA MIASTA ŚWIDWIN NA LATA 2026-2030

Świdwin, 2026 rok

Wstęp

Proces starzenia się społeczeństw jest zjawiskiem obserwowanym od lat w krajach rozwiniętych ekonomicznie, w tym także w Polsce. Tym samym zwiększa się udział osób starszych w populacji (...). Warto proponować narzędzia, dzięki którym będą mogli angażować się w życie i politykę społeczną oraz przejawiać aktywność obywatelską¹.

Seniorzy są bardzo zróżnicowaną grupą. Należy postrzegać ich potrzeby i potencjał w sposób wielowymiarowy. W tej grupie są osoby aktywne fizycznie i społecznie, samodzielne, utrzymujące satysfakcjonujące relacje z bliskimi i przyjaciółmi oraz takie, które potrzebują zachęty do aktywnego udziału w życiu społecznym miasta, które mają potencjał i chęć rozwoju, ale potrzebują rzetelnych informacji i wskazówek. Odrębną grupę stanowią seniorzy niesamodzielni, częściowo czy całkowicie zależni od wsparcia innych osób czy instytucji.

Miasto Świdwin podejmuje różnorodne inicjatywy na rzecz poprawy jakości życia najstarszego pokolenia mieszkanki i mieszkańców miasta, a program „Polityki senioralnej Miasta Świdwin na lata 2026 – 2030” wskazywać będzie działania kształtujące warunki godnego i zdrowego starzenia się. Wspieranie seniorów, kreowanie i dostarczanie adekwatnych usług w zakresie opieki medycznej, pomocy społecznej, a także organizacja przestrzeni publicznej, integracja międzypokoleniowa i aktywność społeczna osób starszych stanowią priorytet działań Miasta.

Niniejszy dokument wyznacza kierunki działania Miasta Świdwin w zakresie polityki senioralnej na lata 2026 – 2030. Proponowane zadania wpisują się w Wojewódzki Program na rzecz Seniorów na lata 2023 – 2027 dla Województwa Zachodniopomorskiego. Stworzenie „Polityki senioralnej dla Miasta Świdwin” będzie przyczyniać się do dalszej poprawy warunków i jakości życia seniorów mieszkających na jego terenie.

I. Sytuacja demograficzna.

Według raportu z badań opinii społecznej dot. „Oceny potrzeb w zakresie wsparcia Seniorów w Polsce” z 2024 r. przygotowanego przez Senior.Hub Instytut Polityki Senioralnej, globalny proces starzenia się społeczeństwa i jego konsekwencje dotyczą również Polski. W kolejnych dekadach nasze społeczeństwo będzie coraz mniej liczne, a jednocześnie coraz większy będzie w nim udział osób starszych.

¹ „Ocena potrzeb w zakresie wsparcia dla Seniorów w Polsce, raport z badań opinii społecznej” z 2021 r. Senior_Hub Instytut Polityki Senioralnej, 2021

Raport Fundacji im. Stefana Batorego pt.: „Nie ma solidarności społecznej bez sprawiedliwej opieki” z 2022 r. przypomina, że ostatnie trzy dekady przyniosły w Polsce bardzo istotne zmiany demograficzne – zmniejszyła się umieralność, natomiast dzietność spadła poniżej poziomu prostej zastępowalności pokoleń. W kolejnych dekadach nasze społeczeństwo będzie coraz mniej liczne, a jednocześnie coraz większy będzie w nim udział osób starszych. Raport informuje, że zgodnie z projekcją ludnościową Eurostatu EURO-PO2019 w roku 2050 ludność Polski będzie liczyć 34, 1 mln osób, tj. o 3, 85 mln mniej niż dziś, zaś liczba osób starszych wzrośnie do 10,3 mln, czyli o prawie 3,3 mln osób.

Łatwo dostępna oraz dobrej jakości opieka nad osobami starszymi i niesamodzielnymi jest jednym z kluczowych wyzwań cywilizacyjnych wynikających z trendów demograficznych, które stoją przed polskim państwem i społeczeństwem.²¹

Wspomniany raport Fundacji im. Stefana Batorego wskazuje, że „zmiany struktur wieku ludności wraz z przeobrażeniami demograficznego i ekonomicznego modelu rodziny oraz związanych z nimi zmian struktur gospodarstw domowych i sieci rodzinnych prowadzą do zmniejszania się rodzinnych zasobów opieki (liczby osób, które mogą zajmować się osobami wymagającymi opieki). Te niekorzystne relacje między coraz większą liczbą osób starszych, które mogą potrzebować wsparcia, a zmniejszającą się liczbą potencjalnych opiekunów – członków sieci rodzinnych – wskazują na rosnący deficyt opieki nieformalnej, która stanowi znaczną część wsparcia udzielanego osobom starszym”.

Przywołany raport z badań opinii społecznej pt.: „Oceny potrzeb w zakresie wsparcia Seniorów w Polsce” z 2024 r. pokazuje, jak między innymi, bardzo został zaniedbany obszar komunikacji i współpracy międzypokoleniowej, sąsiedzkiej. Niecałe 50% seniorów jest aktywnymi uczestnikami życia społecznego. Wszystkich ludzi łączy fakt starzenia się. Należy dbać o komfortową codzienność obecnych seniorów – w ten sposób tworzymy też warunki do dobrej i godnej jesieni życia dla samych siebie.²

Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej podaje w Informacji o sytuacji osób starszych w Polsce za 2023 rok³, że wraz z wiekiem zwiększa się też współczynnik feminizacji. W grupie osób liczących 60 lat i więcej na 100 mężczyzn przypada 138 kobiet (dla ludności Polski wskaźnik feminizacji wynosi 107). Wskaźnik feminizacji jest większy w miastach niż na terenach wiejskich.

Jak podaje Główny Urząd Statystyczny w informacji „Stan i struktura demograficzna ludności oraz liczba budynków i mieszkań w województwie zachodniopomorskim – wyniki ostateczne

² Raport Fundacji im. Stefana Batorego pt. W stronę sprawiedliwej troski. Opieka nad osobami starszymi w Polsce, 2022.

³ „Ocena potrzeb w zakresie wsparcia dla Seniorów w Polsce, raport z badań opinii społecznej” z 2024 r. Senior_Hub Instytut Polityki Senioralnej, 2024

NSP 2021” z 27 września 2022 r. następuje szybki przyrost w grupie w wieku poprodukcyjnym, a tym samym wzrost wskaźnika obciążenia demograficznego.

Obecnie w Świdwinie mieszka 13 598 osób (stan na 31 grudnia 2025 r.):

- osób w wieku przedprodukcyjnym (do 18 r.ż.) – 2 409,
- osób w wieku produkcyjnym – 7 583,
- osób w wieku poprodukcyjnym (K60+, M65+) 3 606 co stanowi 26,5 % społeczności Miasta Świdwin.

Zmiany demograficzne są wyzwaniem dla całego społeczeństwa. Obecna sytuacja demograficzna Miasta Świdwin wskazuje na konieczność planowania oraz podejmowania kolejnych działań polegających w szczególności na wprowadzeniu coraz bardziej efektywnych instrumentów zapewniających jak najlepsze warunki życia wszystkich świdwińskich seniorów. Jak wynika ze wspomnianego raportu Fundacji im. Stefana Batorego, zachowanie spójności społecznej oraz aktywności obywatelskiej w społeczeństwie, w którym udział osób starszych będzie coraz większy, będzie wymagał poważnej reformy systemu zapewnienia im opieki i wsparcia.⁴

II. Działania na rzecz seniorów realizowane przez Miasto Świdwin

W 2024 roku Rada Seniorów przeprowadziła indywidualne rozmowy, które miały na celu rozpoznać potrzeby i problemy mieszkańców Świdwina w wieku senioralnym oraz debatę pn. „Czy Miasto Świdwin jest przyjazne seniorom?”. Seniorzy wskazali potrzeby w zakresie infrastruktury miejskiej, opieki zdrowotnej, opieki sąsiedzkiej, integracji międzypokoleniowej.

Miasto Świdwin podejmuje różnorodne inicjatywy na rzecz poprawy jakości życia seniorów. Działania te realizowane są zarówno w obszarze wsparcia społecznego, ochrony i profilaktyki zdrowia, jak i aktywności obywatelskiej oraz społecznej poprzez:

1. Zwiększanie dostępności przestrzeni publicznych i budynków:

- Dostosowywanie budynku urzędu Miasta Świdwin;
- Promocja kampanii społecznych i szkolenia;
- Funkcjonowanie Klubu Senior +.

2. Tworzenie warunków do wzrostu partycypacji społecznej osób starszych:

- Spartakiada Seniorów

⁴ Raport Fundacji im. Stefana Batorego pt. W stronę sprawiedliwej troski. Opieka nad osobami starszymi w Polsce, 2022

Spartakiada Seniorów to cykliczna impreza o charakterze sportowym dla osób w wieku 60+.

- **Książka dla Seniora** to możliwość wypożyczania przez wolontariusza książek, audiobooków i filmów z Miejskiej i Powiatowej Biblioteki Publicznej im. Jana Śpiewaka w Świdwinie z dostawą do domu;
- **Senior dla malucha** - Wolontariat Seniorów, którego celem jest wsparcie zarówno rodziców, jak i wychowawców w przedszkolach, szkołach i placówce wsparcia dziennego. Pomoc ze strony wolontariusza Seniora polega na spędzaniu czasu z dziećmi w placówce
- **Koncerty i spotkania** dla seniorów;

Do wzrostu partycypacji osób starszych przyczyniają się również działania Klubu Senior +. Podejmowane są tu między innymi akcje edukacyjne, aktywizujące, rozwijające i uczące umiejętności twórczych, językowych, partycypacyjnych oraz społecznych. Realizowane są działania przeciw wykluczeniu cyfrowemu oraz edukacja w zakresie szeroko pojętych nowych technologii i narzędzi (Internet, smartfony, komputery, platformy cyfrowe itp.)

3. Kształtowanie w społeczeństwie szacunku wobec osób starszych i tworzenie warunków do inkluzji społecznej odbywa się też przez cykliczne wydarzenia, działania skierowane dla seniorów i całej społeczności miejskiej:

- **Wolontariat Senior 60+** jest realizowany w ramach działalności Klubu Senior + między innymi jak wolontariat akcyjny związany jest z wydarzeniami miejskimi. Wolontariusze pomagają w przygotowaniach wydarzeń, w działaniach promocyjnych, wolontariat cyfrowy to przeciwdziałanie cyfrowemu wykluczeniu najstarszej grupy Świdwinianek i Świdwinian. Grupa wolontariuszy w różnym wieku pomaga zainteresowanym osobom rozwiązywać bieżące problemy z cyfrowym sprzętem podczas indywidualnych konsultacji, wolontariat poradniczy to wsparcie seniorów w formie specjalistycznego poradnictwa.
- **Warsztaty, pikniki** dedykowane seniorom i integracji międzypokoleniowej.

4. Tworzenie warunków do partycypacji obywatelskiej najstarszych mieszkańców miasta.

Rada Seniorów Miasta Świdwin jest organem doradczym, opiniodawczym i inicjatywnym, powołanym Uchwałą nr XXXI/243/17 Rady Miasta Świdwin z dnia 30 sierpnia 2017 r. w sprawie utworzenia Rady Seniorów i nadania jej Statutu.

Celem działalności jest służenie seniorom poprzez reprezentowanie ich interesów wobec władz Miasta.

Do zadań Miejskiej Rady Seniorów należy:

1. Wzmacnianie aktywności obywatelskiej Seniorów.
 2. Zwiększanie poziomu integracji środowisk senioralnych i podmiotów działających w Mieście na rzecz Seniorów.
 3. Budowanie pozytywnego wizerunku Seniorów w społeczności lokalnej, jako ważnej grupy wpływającej na jej rozwój.
 4. Konsultowanie tworzonych dokumentów, programów i aktów prawnych dotyczących Seniorów.
 5. Inicjowanie przedsięwzięć służących pełniejszemu zaspokajaniu potrzeb Seniorów, w oparciu o prowadzoną diagnozę oczekiwań i problemów tej grupy.
 6. Upowszechnianie w środowisku Seniorów wiedzy o potrzebach, prawach i możliwościach udziału w życiu publicznym osób starszych.
 7. Upowszechnianie informacji o działaniach podejmowanych na terenie Miasta na rzecz Seniorów.
 8. Udział przedstawicieli Rady w pracach zespołów powoływanych do opracowania strategicznych dokumentów dotyczących Seniorów.
 9. Udział w ustalaniu priorytetów zadań na rzecz Seniorów.
 10. Monitorowanie i sygnalizowanie istotnych potrzeb Seniorów.
 11. Podejmowanie działań na rzecz integracji osób starszych ze społecznością lokalną oraz umacnianie więzi międzypokoleniowych.
 12. Propagowanie wśród seniorów aktywności w zakresie kultury, rekreacji, turystyki i edukacji w celu zapobieganiu wykluczeniu społecznemu.
- 5. Pobudzanie i wspieranie różnorodnych i skutecznych form komunikacji oraz informacji.**
- Działania w sferze pobudzania i wspierania różnorodnych i skutecznych form komunikacji oraz informacji są realizowane między innymi przez:
- funkcjonowanie Rady Seniorów Miasta Świdwin;
 - prace Komisji Oświaty, Zdrowia i Polityki Społecznej;
 - działalność Klubu Senior +;
 - działalność organizacji pozarządowych;
 - dostarczanie informacji przez media.
- 6. Rozwój, podnoszenie, jakości i dostępności usług społecznych oraz ochrona zdrowia,**
- W Mieście Świdwin świadczone są usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Z usług opiekuńczych korzystają osoby samotne lub zamieszkujące z rodziną, które z powodu wieku, choroby lub z innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a są jej pozbawione. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Usługi opiekuńcze świadczone są na terenie miasta Świdwin, w miejscu zamieszkania osoby wymagającej pomocy. Miasto Świdwin realizuje Program polityki zdrowotnej „Rehabilitacja osób po 65 roku życia – mieszkańców Miasta Świdwin na lata 2026 – 2030”.

III. Założenia Polityki Senioralnej.

Polityka senioralna miasta Świdwin zakłada:

- 1) tworzenie warunków do rozwoju i życia najstarszego pokolenia;
- 2) poszanowanie podmiotowości i autonomii każdej osoby;
- 3) wykorzystanie i wzmocnienie potencjału osób starszych i ich doświadczenia;
- 4) kształtowanie pozytywnego wizerunku starości w świadomości społecznej;
- 5) partycypację społeczną, inkluzję społeczną i partnerstwo;
- 6) integrację międzypokoleniową;
- 7) współpracę Miasta z sektorem prywatnym, organizacjami pozarządowymi i innymi oraz wykorzystywanie ich potencjału przy tworzeniu i realizacji miejskich inwestycji, projektów, rozwiązań zmierzających do poprawy jakości życia seniorów.

IV. Adresaci Polityki Senioralnej.

Polityka senioralna adresowana jest do wszystkich mieszkańców Świdwina, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb osób starszych.

V. Cele Polityki Senioralnej:

- 1) Ukształtowanie w świadomości mieszkańców pozytywnego obrazu procesu starzenia się i starości.
- 2) Poprawa warunków i jakości życia osób starszych.
- 3) Wykorzystanie potencjału osób starszych.
- 4) Zwiększenie aktywności społecznej i obywatelskiej seniorów.
- 5) Stworzenie warunków sprzyjających integracji międzypokoleniowej, w tym także utrwalanie postawy szacunku i odpowiedzialności za osoby starsze.
- 6) Rozwój i dostosowanie systemu wsparcia osób starszych do potrzeb starzejącego się społeczeństwa.

VI. Zadania do realizacji.

- 1. Zwiększanie dostępności przestrzeni publicznych i budynków poprzez:**
 - Tworzenie przestrzeni promujących integrację międzypokoleniową.
 - Tworzenie miejsc odpoczynku: ławek wytchnieniowych.
 - Modernizacja infrastruktury miejskiej.
 - Wprowadzenie udogodnień w budynkach użyteczności publicznej.
- 2. Tworzenie transportu miejskiego poprzez** zaprojektowanie rozwiązań ułatwiających seniorom korzystanie z odległych i rozległych przestrzeni publicznych w tym cmentarzy komunalnych.
- 3. Wzrost partycypacji społecznej osób starszych poprzez tworzenie** miejsc spotkań z uwzględnieniem różnych lokalizacji w mieście, poszerzanie kompetencji cyfrowych seniorów, edukację dot. bezpieczeństwa seniorów, zwiększenie udziału i aktywności w życiu społecznym osób starszych niesamodzielnych oraz wypracowanie skutecznych sposobów informowania mieszkańców o ofercie Miasta i działaniach realizowanych na rzecz seniorów.
- 4. Kształtowanie w społeczeństwie szacunku wobec osób starszych i tworzenie warunków do inkluzji społecznej poprzez** zwiększenie kontaktów społecznych, edukację ludzi młodych z zakresu kultury osobistej i szacunku wobec osób starszych oraz poradnictwo i rzecznictwo interesów osób starszych.
- 5. Wspieranie różnorodnych i skutecznych form komunikacji i informacji poprzez** wielowariantowość źródeł komunikacji i informacji (środki masowego przekazu tj. media lokalne i społecznościowe oraz tradycyjne metody przekazu).

VII. Zasady wdrażania i realizacji.

Program „Polityka Senioralna Miasta Świdwin na lata 2026-2030” to dokument nakreślający cele i horyzontalną perspektywę Miasta Świdwin w obszarze działań realizowanych na rzecz seniorów.

Za realizację Programu odpowiedzialne będą poszczególne wydziały Urzędu Miasta Świdwin i jednostki miejskie, które są zobowiązane do zaplanowania w swych budżetach zadaniowych środków na realizację zadań wskazanych w niniejszym dokumencie.

VIII. Monitoring i ewaluacja.

Do monitorowania działań, wyrażania swych opinii, uwag i postulatów włączone zostanie środowisko osób starszych, reprezentowane przez Radę Seniorów oraz organizacje pozarządowe.

Monitoring będzie stałym i ciągłym procesem obserwacji zmian ilościowych i jakościowych, mającym na celu zapewnienie informacji na temat skuteczności podejmowanych działań oraz osiąganych rezultatów.

Corocznie będą przygotowywane sprawozdania z realizacji programu, a po zakończeniu realizacji działań określonych w prezentowanym dokumencie zostanie dokonana ocena zrealizowanych przedsięwzięć oraz wskazane te formy działań, które powinny być kontynuowane w latach następnych oraz te, które powinny ulec modyfikacji.

Ewaluacja polegać będzie na:

- a) ocenie osiągniętych rezultatów działań oraz określeniu stopnia wykonania zakładanych zadań,
- b) ocenie rozbieżności pomiędzy przyjętymi do realizacji zadaniami a osiągniętymi rezultatami,
- c) planowaniu zmian w zakresie modyfikacji kierunków działania i zadań do realizacji.

IX. Realizacja Polityki Senioralnej.

Realizatorem Polityki Senioralnej na lata 2026 – 2030 jest Urząd Miasta Świdwin przy udziale miejskich jednostek organizacyjnych, spółek, w których Miasto posiada udziały, Rady Seniorów Miasta Świdwin, Rady Działalności Pożytku Publicznego, organizacji pozarządowych, placówek oświatowych.